

Visie Diepenring Groningen

BINNENSTAD
GRONINGEN

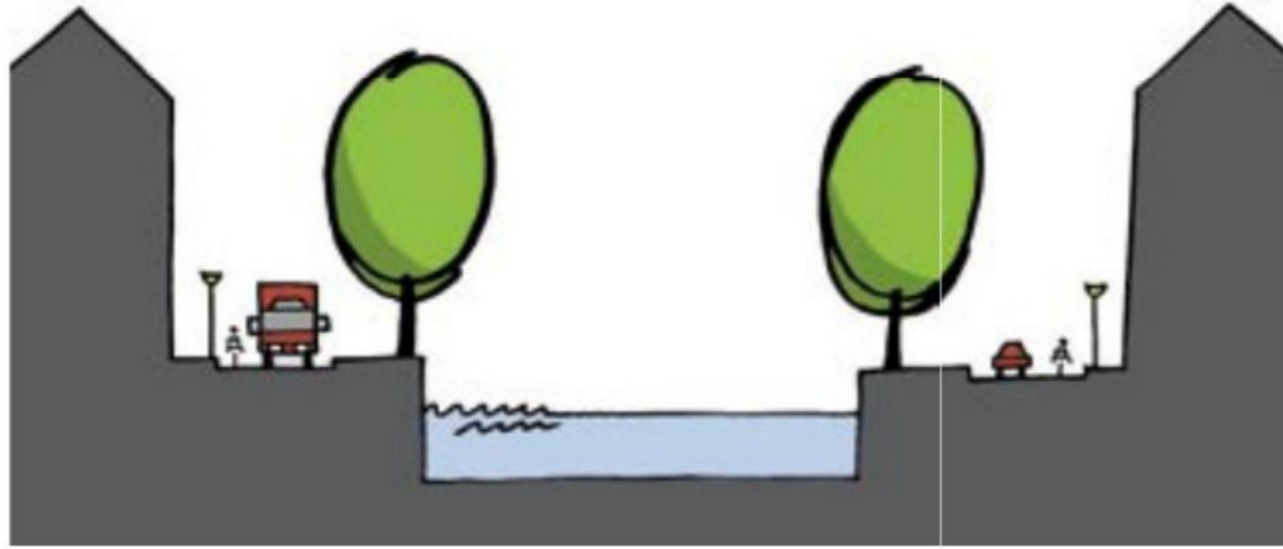
ruimte voor jou

felixx

Gemeente
Groningen

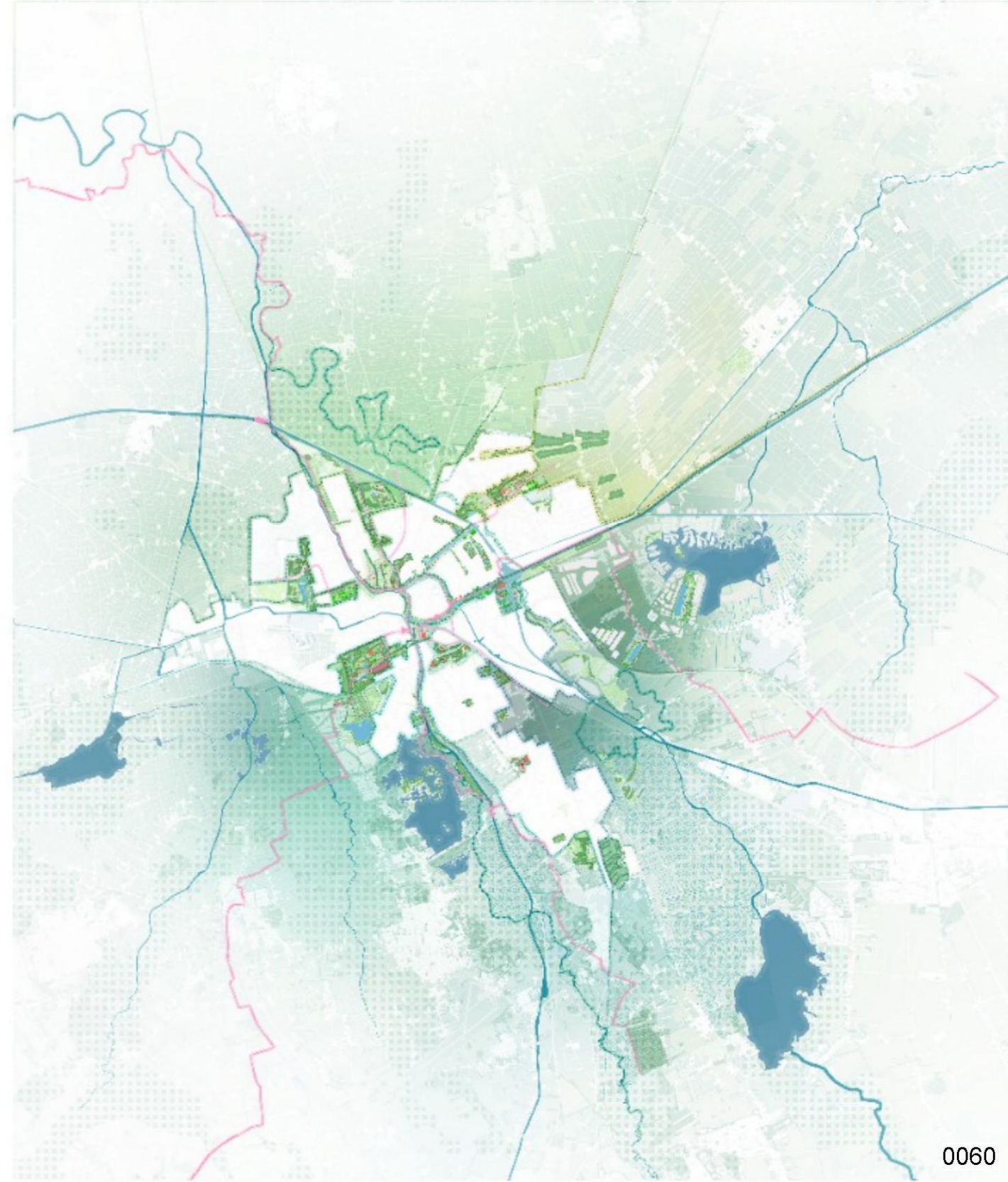
De parels en de ketting

Geleide Groei

Koersdocument Omgevingsvisie

Koersdocument Omgevingsvisie

Stappen zijn gemaakt

Onderzoeksatlas

Wat was er?

+

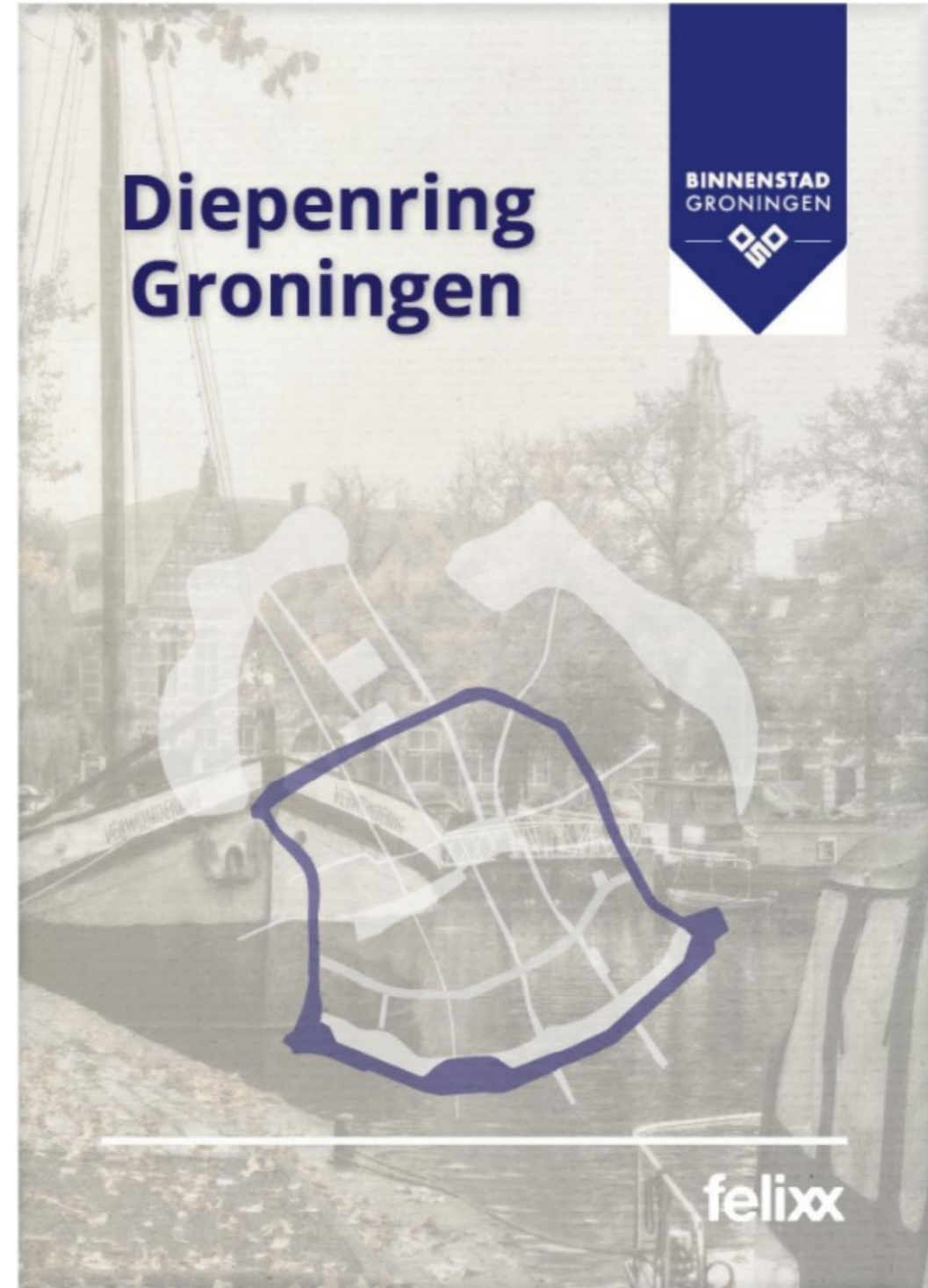
Wat is er?

+

Wat kan er?

=

Wat willen we?

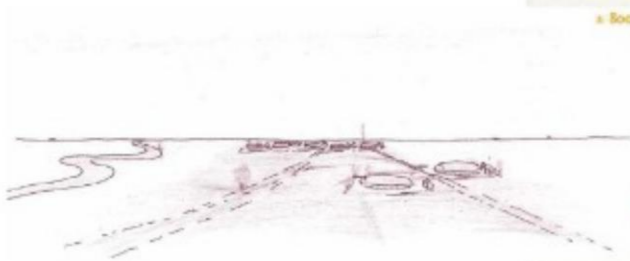
Wat was er?

Ontstaan

Boerenplaatsen op de Hondsrug (prehistorie/500 t/m 10e eeuw)

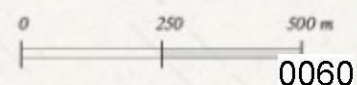
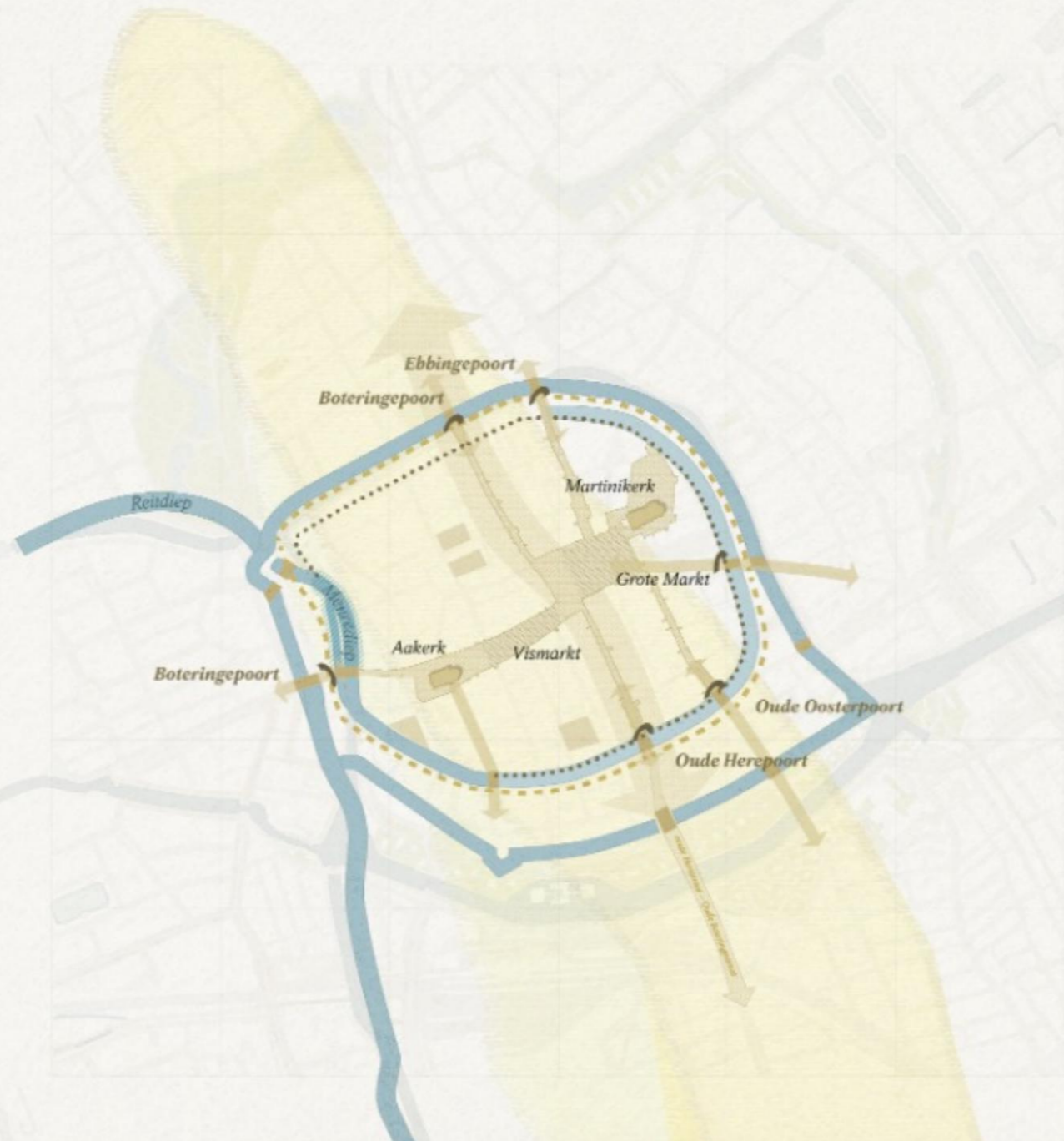
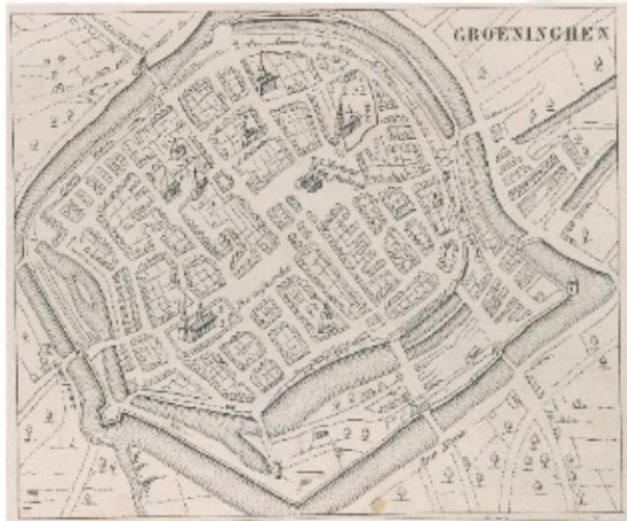
- Noordelijke Hondsrug: kruispunt van zand, klei en veen
- Water en landroutes als vestigingsfactor (A, Hunze; zee)
- Van zwervende boerderijen naar twee dorpen

Vroege nederzettingsstad

Eerste vestingvorming (11e t/m 14e eeuw)

- Noordelijk dorp groeit uit tot agrarische stad
- Eerste omwalling: droge stadswal (ca. 1040)
- Stenen stadsmuur en waterwerken (ca. 1260)
- Strategische ligging → handelsstad
- Reitdiep vervangt dichtgeslibde A

Groeiende handelsstad

Uitbreiding naar het zuiden (15e & 16e eeuw)

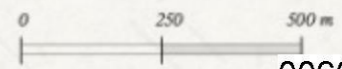
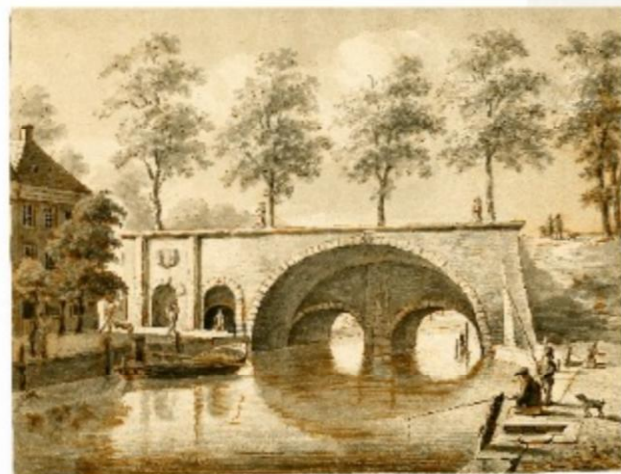
- Groei langs waterwegen: Schuitendiep, Damsterdiep
- 'Bolwerk': watergevulde gracht (ca. 1470)
- 'Lopende Diep': functionerend stromend watersysteem
- Midden 16e eeuw modernisering verdedigingswerken

Vestingstad

Aanleg en versterking vestingwerken (17e & 18e eeuw)

- Stad strategische rol na de Reductie (1594)
- 'Grote Uitleg' (1615-1624)
- Oude grachten omvormen binnenhavens
- Uitbreiding water: Zuiderdiep en Kattendiep (1637)

Industriële uitbreidingsstad

Ontmanteling & stadsuitbreiding (19e eeuw)

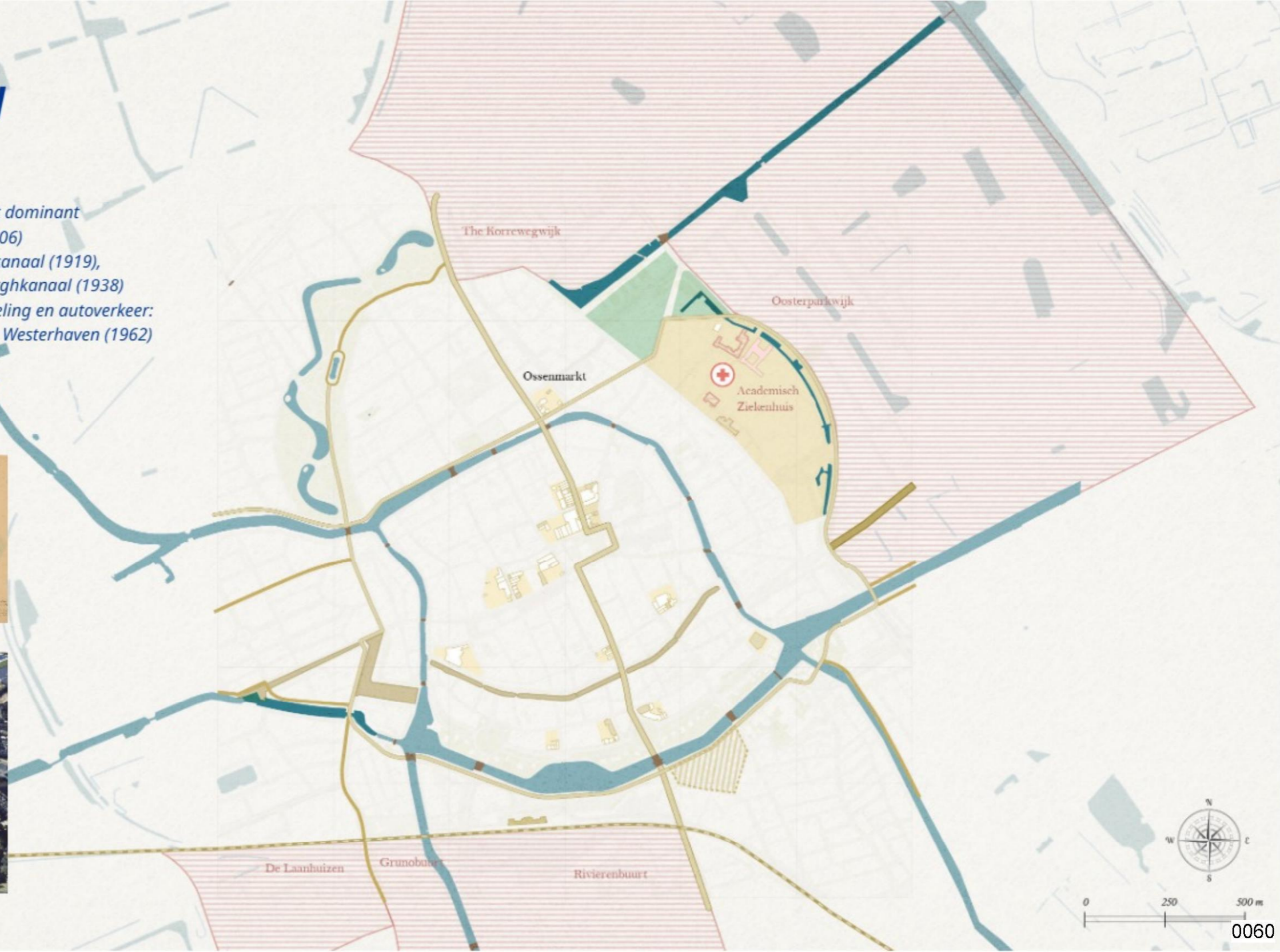
- *Verdrukte stad: door groei handel en industrialisatie*
- *Bestaande waterwegen steeds minder goed verwerken*
- *Nieuwe kanalen & havens: Eemskanaal (1876), Westerhaven (1879), Oosterhaven (1876)*
- *Vestingwet (1874): slechting vestingwerken*
- *Stedenbouwkundig plan Bert Brouwer (1876)*
- *Demping Zuiderdiep en Kattendiep (1878-1880)*

Moderne autostad

(20e eeuw)

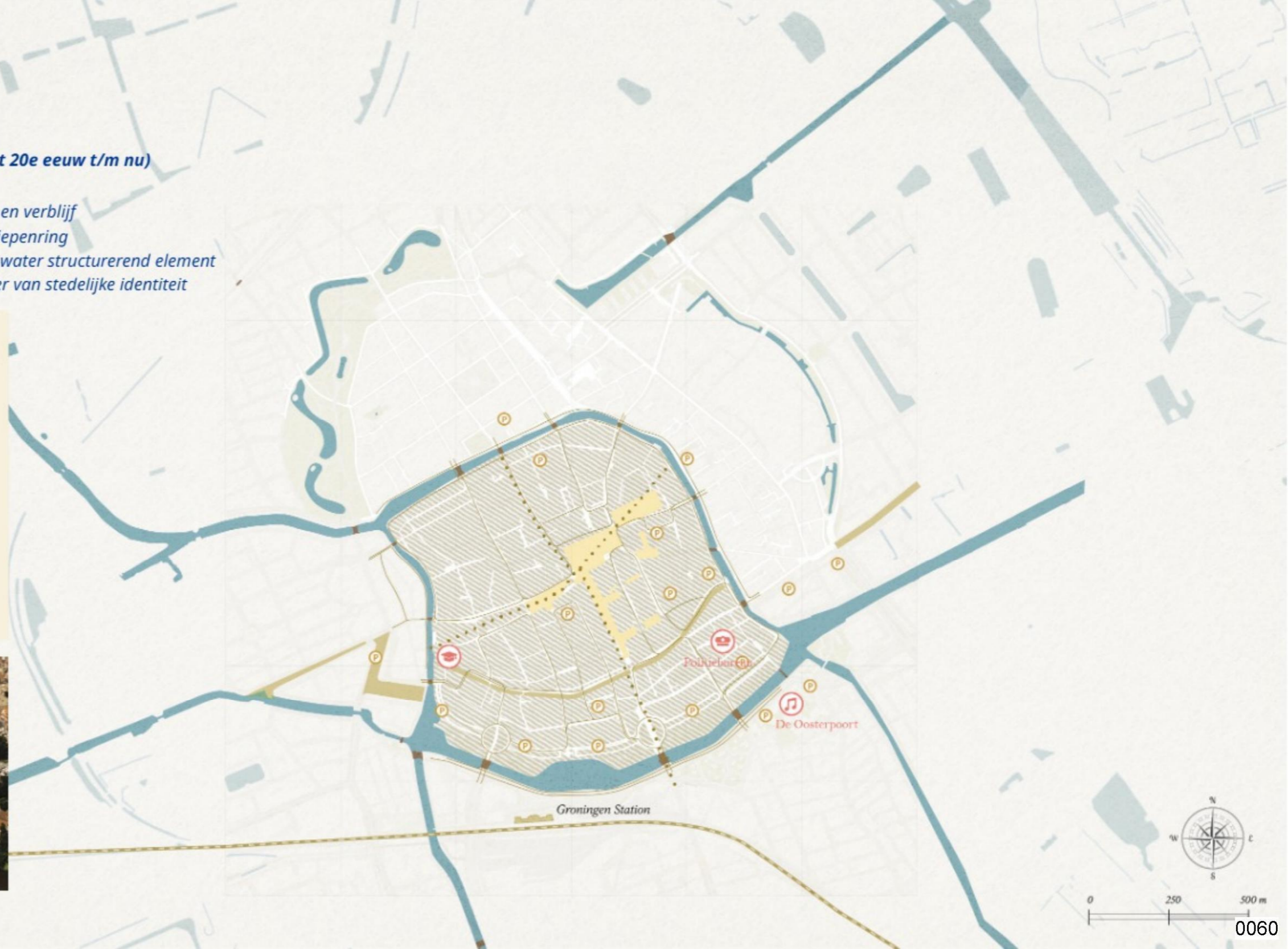
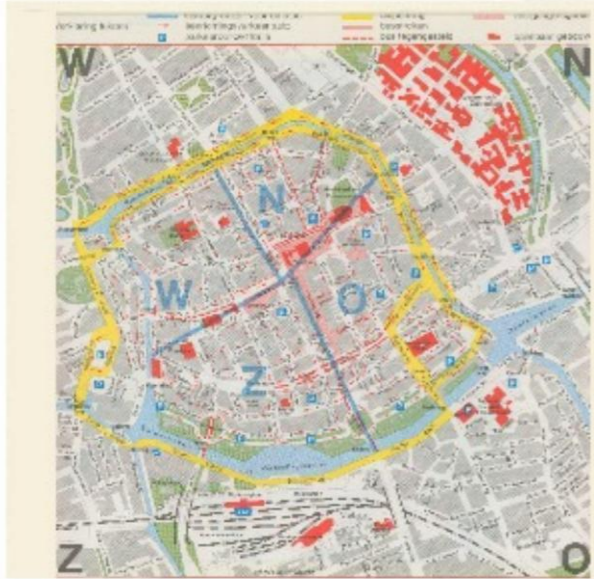
- Fijnmazig waternetwerk: vooral binnenvaart dominant
- Uitbreidingsplan van Mulock Houwer (1903-06)
- Kanalen: Eendrachtskanaal (1907), Gorechtkanaal (1919), Oosterhamrikkanaal (1924), Van Starckenborghkanaal (1938)
- Demping water ten gunste van stadontwikkeling en autoverkeer: Hoendiep (1945), Damsterdiep (1952-1953), Westerhaven (1962)
- Verkeersplan Groningen Centrum (1969)
- Binnen Diepenring verdwijnen beroepsvaart

Leefbare stad

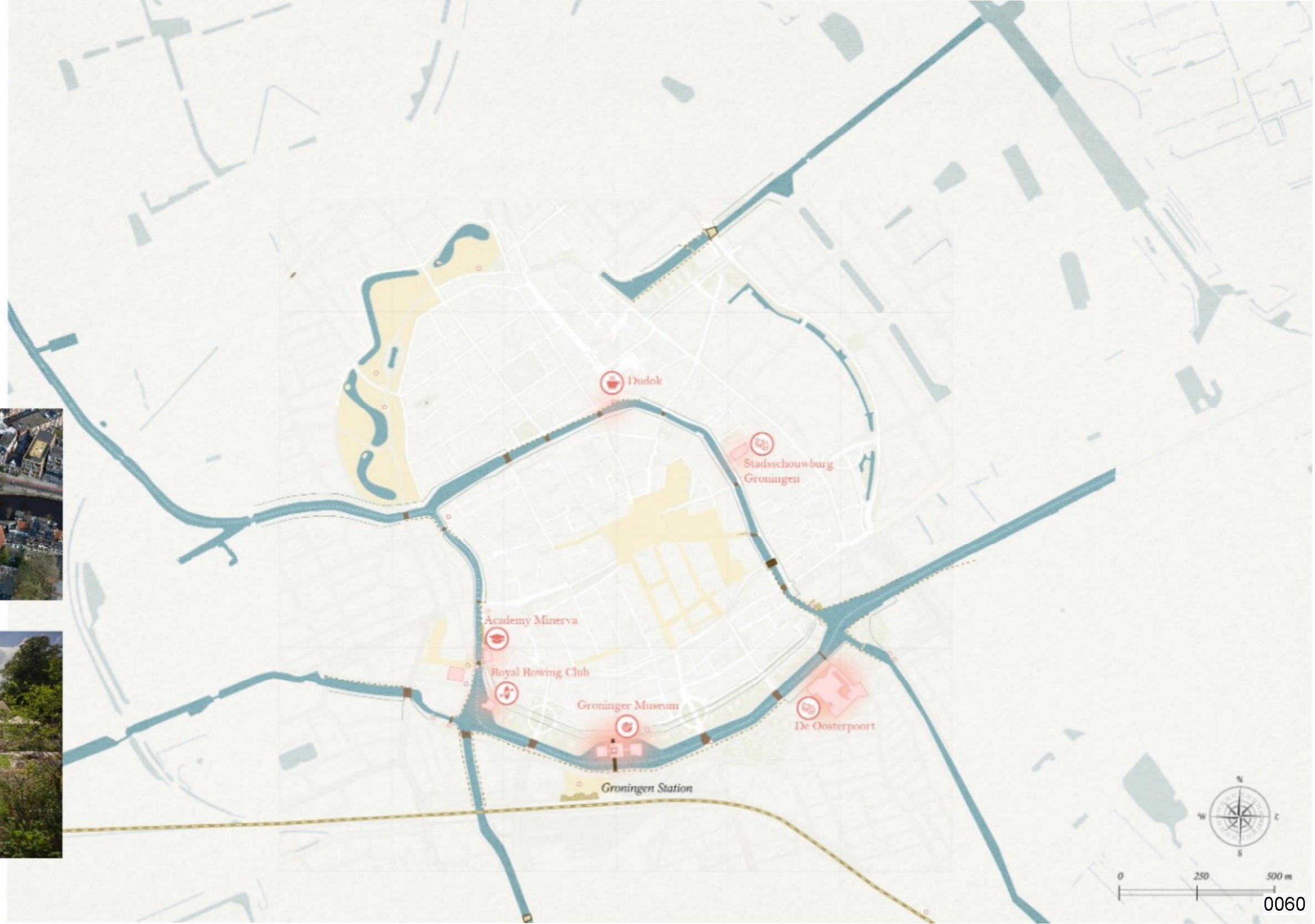
Stad richt zich naar het water (laatste kwart 20e eeuw t/m nu)

- Van saneren en doorstromen naar behoud en verblijf
- Verkeerscirculatieplan (1977): nieuwe rol Diepenring
- Stationsgebied en Verbindingskanaalzone: water structurerend element
- Nieuwe betekenis: water als decor en drager van stedelijke identiteit

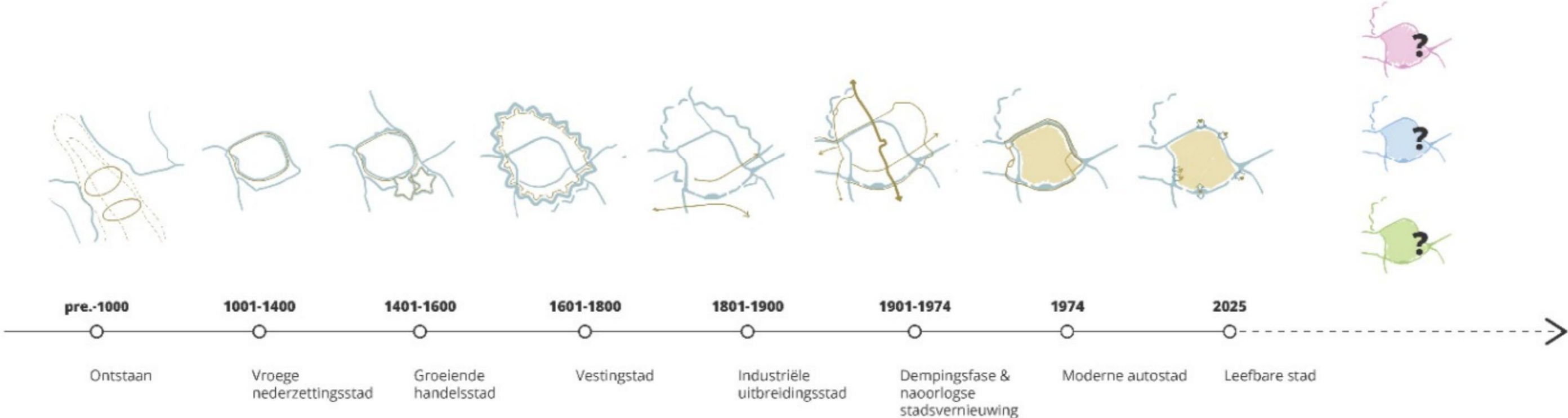

Verblijfsstad

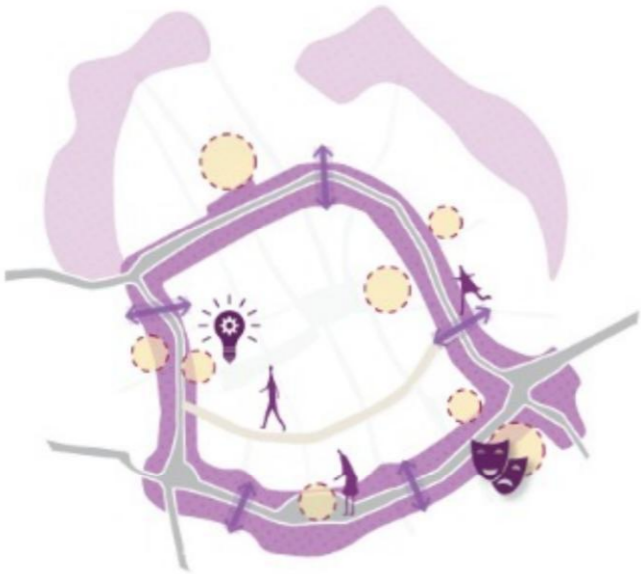
De stad van nu

Leren van het verleden voor de keuzes in de toekomst

Wat is er?

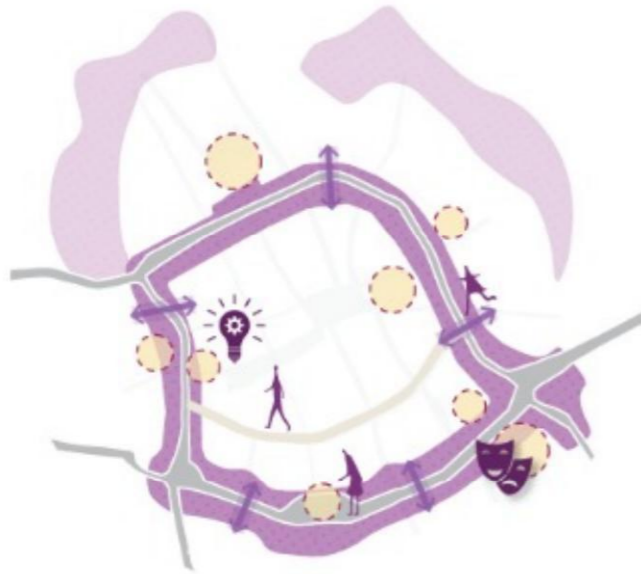
Planologische lagen

Occupatie

Netwerken

Landschap

Systemanalyse

Gezondheid en veiligheid
Economie
Kunst en Cultuur
Recreatie
Wonen

Mobiliteit
Ondergrondse infrastructuur

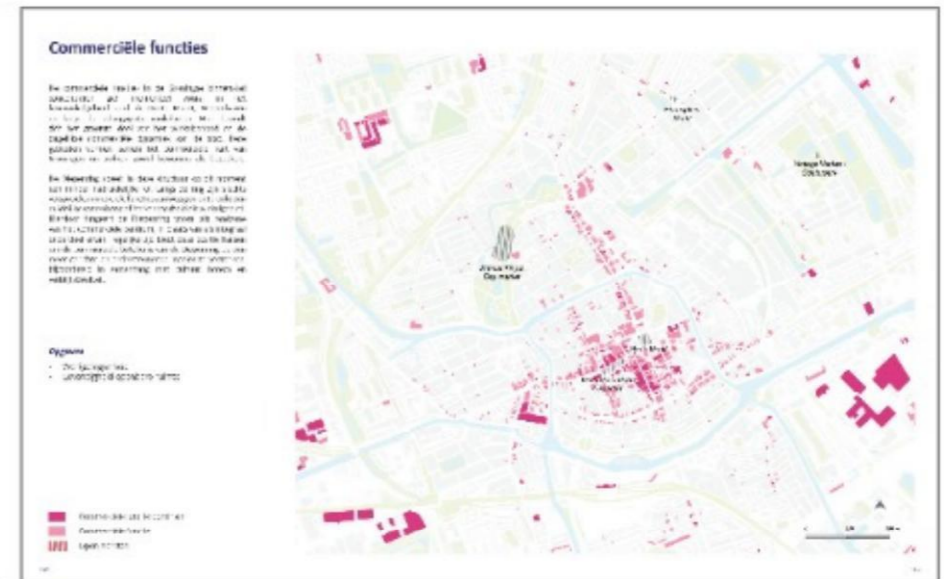
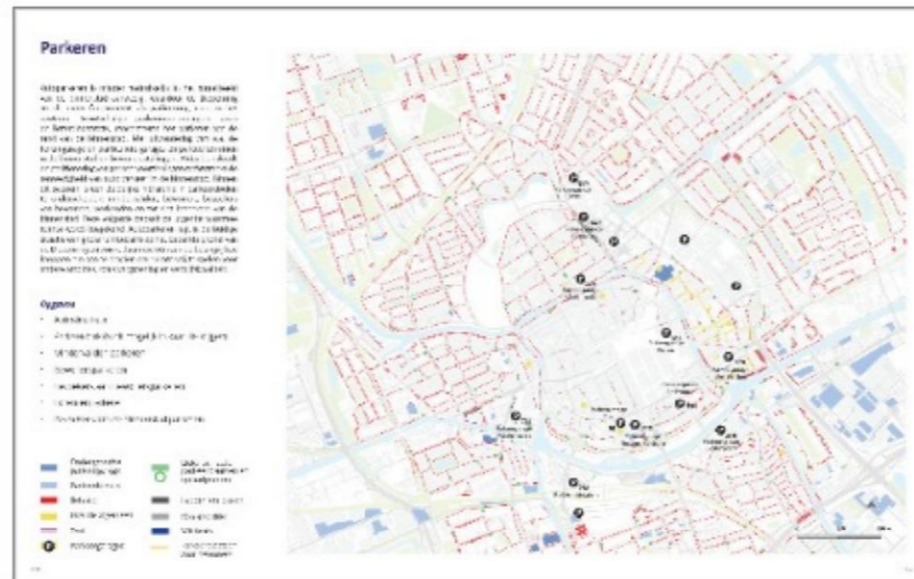
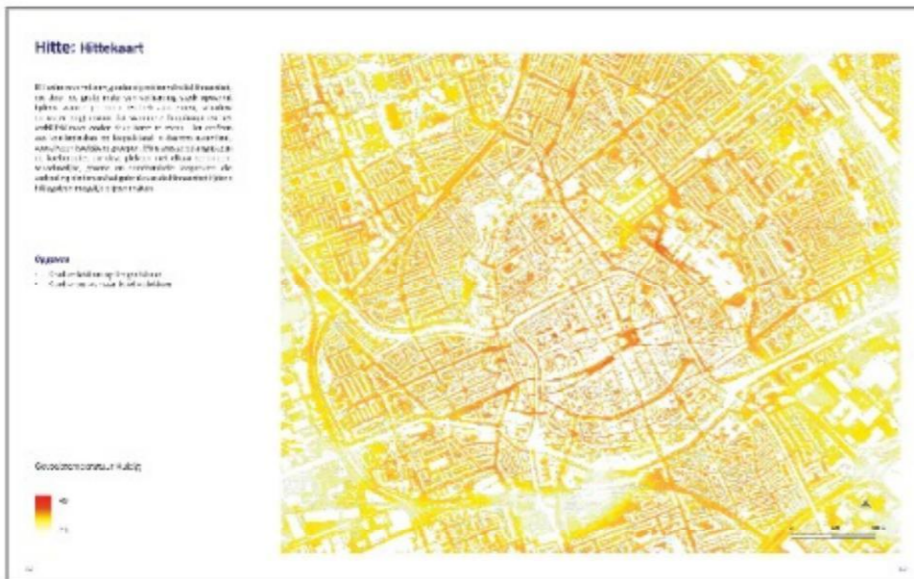
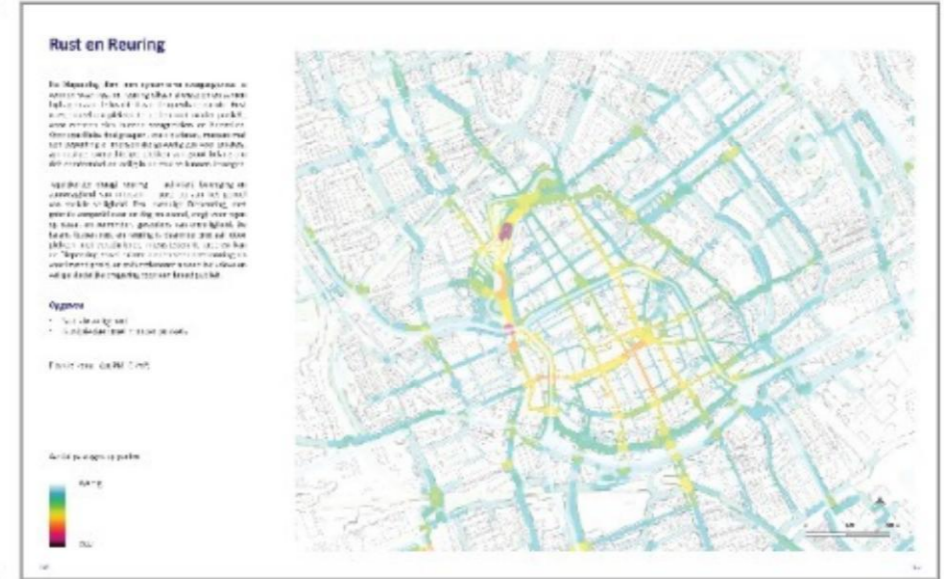
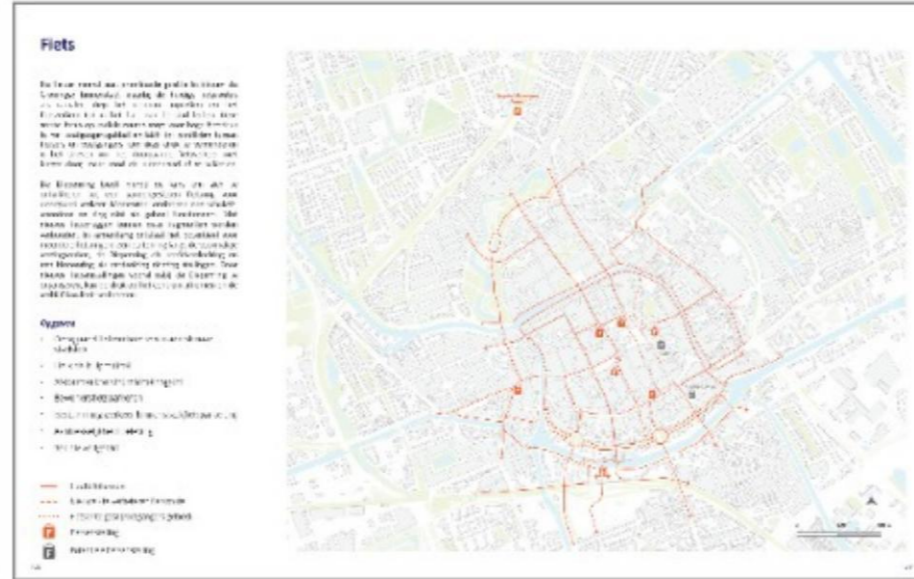

Water en Bodem
Klimaat
Groen
Ecologie

Wat willen we en wat willen we niet?

Systemanalyse

Systemanalyse: ruimtelijke analyse

● - - - - -
Analysethema

● - - - - -
Probleemstelling

● - - - - -
Legenda

● - - - - -
Analysekaart

Fiets

De fietser neemt een prominente positie in binnen de Groninger binnenstad, waarbij de huidige fietsroutes als radialen die het centrum inprijken en het fietsverkeer tot in het hart van de stad leiden. Deze sterke focus op radiale routes zorgt voor hoge fietsdruk in het voetgangersgebied en leidt tot conflicten tussen fietsers en voetgangers. Om deze druk te verminderen is het streven om het doorgaande fietsverkeer niet langer door, maar rond de binnenstad af te wikkelen.

De Diepering biedt hierbij de kans om zich te ontwikkelen tot een aaneengesloten fietsring voor doorgaand verkeer. Momenteel ontbreken nog schakels, waardoor de ring niet als geheel functioneert. Met nieuwe fietsbruggen kunnen deze fragmenten worden verbonden. In samenhang ontstaat het potentieel voor meerdere fietsringen: een buitenring langs de voormalige vestingswerken, de Diepering als hoofdverdeling en een binnenring als verdekking richting stallingen. Door nieuwe fietsstallingen vooral nabij de Diepering te organiseren, kan de druk op het centrum afnemen en de verblijfskwaliteit verbeteren.

Opgaven

- Doorgaand fietsverkeer van stadslab naar stadslab
- Fiets als hulpmiddel
- Afstanden kortstal, middel langstal
- Bewonersfietsparkeren
- Bestemmingsverkeer binnenstad (fietsparkeren)
- Aantrekkelijkheid beleving
- Sociale veiligheid

- Hoofd fietsroute
- - - Nieuwe / te verbeteren fietsroute
- ..... Heer te gast (voetgangers gebied)
- Fietsstalling
- Potentiele fietsstalling

Wat kan er: ruimtelijke ambities

Ambitieniveaus

Fiets

	Niveau 1: Behouden wat er is	Niveau 2: Beheersen en optimaliseren	Niveau 3: Meegroeien en versterken	Niveau 4: Transformeren en vernieuwen
AMBITIES	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan er fietsen • Voornamelijk fietsers kruisen de diepenring • Westzijde geen logische en prettige doorgaande route • Oostkant minder prettig, noordzijde prettig • Doorgaand verkeer door de binnenstad • Binnenstad in pandig voor grote hoeveelheden	<ul style="list-style-type: none"> • Diepenring als fietsring • Niet stoppen bij ieder kruispunt • Minder hinder van gemotoriseerd verkeer • Doorgaand verkeer over de diepenring • Spreiding, geen fietsrondwegen • Diepenring 20 km/u	<ul style="list-style-type: none"> • Diepenring zelf als bestemming en minder een doorgaande fietsroute • Doorgaand verkeer over de vestinggring • Diepenring 10 km/u	<ul style="list-style-type: none"> • Overstappunten en stallingen aan de rand van groter aaneengesloten voetgangersgebied • Geen fietsparkeren op straat

Wat kan er: ruimtelijke ambities

Fiets

	Niveau 1: Behouden wat er is	Niveau 2: Beheersen en optimaliseren	Niveau 3: Meegroeien en versterken	Niveau 4: Transformeren en vernieuwen
AMBITIES	<ul style="list-style-type: none"> • Je kan er fietsen • Voornamelijk fietsers kruisen de diepenring • Westzijde geen logische en prettige doorgaande route • Oostkant minder prettig, noordzijde prettig • Doorgaand verkeer door de binnenstad • Binnenstad inwendig voor grote hoeveelheden	<ul style="list-style-type: none"> • Diepenring als fietsring • Niet stoppen bij ieder kruispunt • Minder hinder van gemotoriseerd verkeer • Doorgaand verkeer over de diepenring • Spreiding, geen fietsrondwegen • Diepenring 20 km/u	<ul style="list-style-type: none"> • Diepenring zelf als bestemming en minder een doorgaande fietsroute • Doorgaand verkeer over de vestingring • Diepenring 10 km/u	<ul style="list-style-type: none"> • Overstappunten en stallingen aan de rand van groter aaneengesloten voetgangersgebied • Geen fietsparkeren op straat
Bouwstenen	<ul style="list-style-type: none"> • Minder verkeerslichten • Aparte voorzieningen fietser • Hetsstickers (fiets is mijn hulpmiddel) • Doorgaande fietsroutes door de binnenstad	<ul style="list-style-type: none"> • Een brug om de ring beter te verbinden brug noorderhaven-brug oosterkade • Werkmanbrug volledig voor voetgangers • Binnenzijde Diepenring als fietsring • Geen obstructies van laden en lossen	<ul style="list-style-type: none"> • Centrale plekken waar alle fietsen staan • Stalling als einde van radialen • Stalling rond culturele hotspots • Stalling bij nieuwe ontwikkelgebieden • Fietsen op maaiveld • Vestingring als secundaire fietsring	<ul style="list-style-type: none"> • Vestingring als tangentiële fietsring • Diepenring als verblijfsplek

Wat kan er: ruimtelijke ambities

Fiets

	Niveau 1: Behouden wat er is	Niveau 2: Beheersen en optimaliseren	Niveau 3: Meegroeien en versterken	Niveau 4: Transformeren en vernieuwen
AMBITIES	<ul style="list-style-type: none"> Je kan er fietsen Voornamelijk fietsers kruisen de diepenring Westzijde geen logische en prettige doorgaande route Oostkant minder prettig, noordzijde prettig Doorgaand verkeer door de binnenstad Binnenstad inwendig voor grote hoeveelheden 	<ul style="list-style-type: none"> Diepenring als fietsring Niet stoppen bij ieder kruispunt Minder hinder van gemotoriseerd verkeer Doorgaand verkeer over de diepenring Spreiding, geen fietsrondwegen Diepenring 20 km/u 	<ul style="list-style-type: none"> Diepenring zelf als bestemming en minder een doorgaande fietsroute Doorgaand verkeer over de vestingring Diepenring 10 km/u 	<ul style="list-style-type: none"> Overstappunten en stallingen aan de rand van groter aaneengesloten voetgangersgebied Geen fietsparkeren op straat
BOUWSTENEN	<ul style="list-style-type: none"> Minder verkeerslichten Aparte voorzieningen fietser Hetsstickers (fiets is mijn hulpmiddel) Doorgaande fietsroutes door de binnenstad 	<ul style="list-style-type: none"> Een brug om de ring beter te verbinden brug noorderhaven-brug oosterkade Werkmanbrug volledig voor voetgangers Binnenzijde Diepenring als fietsring Geen obstructies van laden en lossen 	<ul style="list-style-type: none"> Centrale plekken waar alle fietsen staan Stalling als einde van radialen Stalling rond culturele hotspots Stalling bij nieuwe ontwikkelgebieden Fietsen op maaiveld Vestingring als secundaire fietsring 	<ul style="list-style-type: none"> Vestingring als tangentiële fietsring Diepenring als verblijfsplek

● ——— ● Ruimtelijke toepassing van bouwstenen

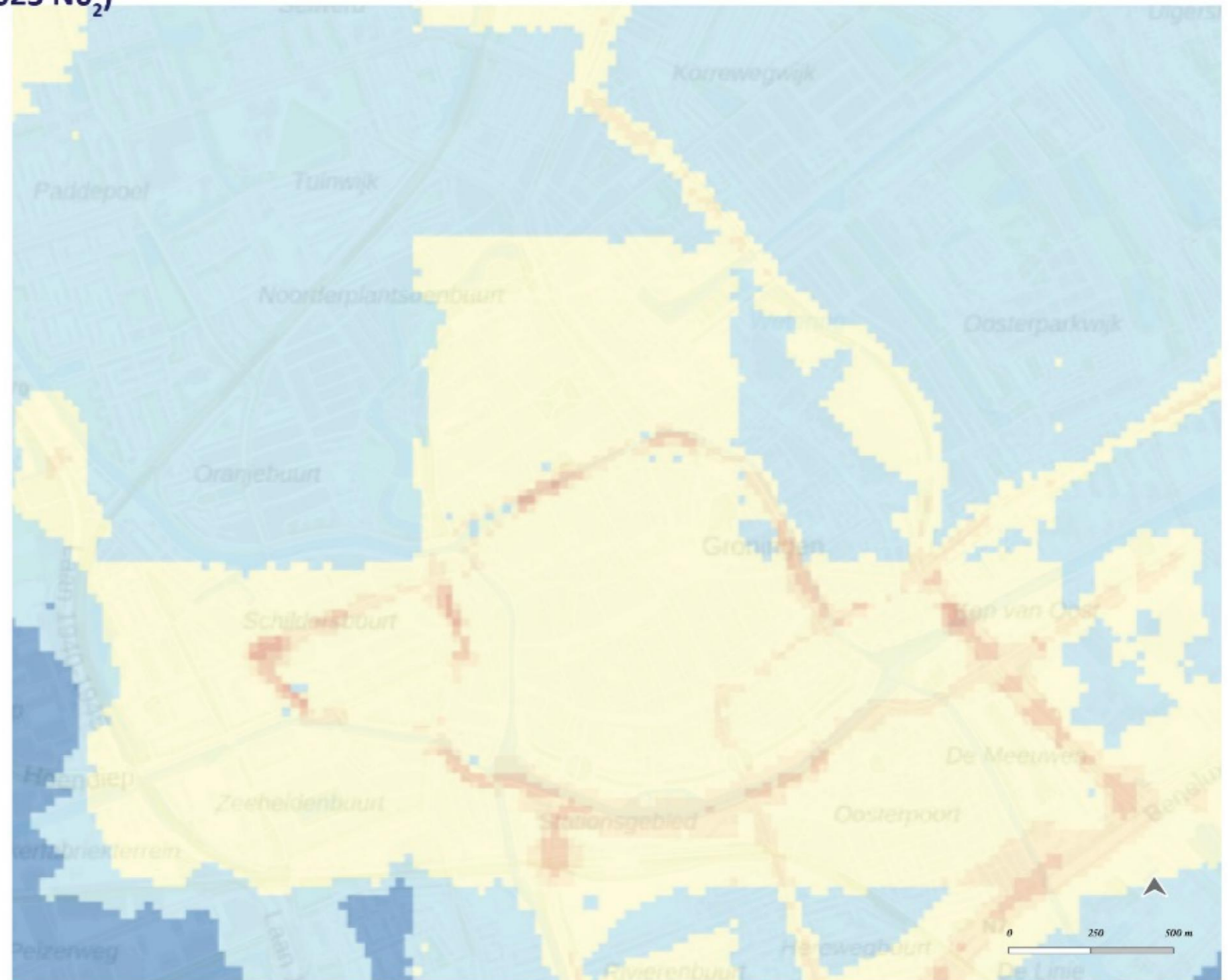
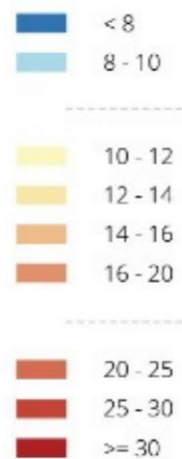
Luchtkwaliteit (Stikstofdioxide 2023 NO₂)

De luchtkwaliteit langs de Diepenring behoort tot de meest problematische binnen de gemeente Groningen. Met name de concentraties fijnstof en stikstofdioxide zijn hier hoog en vergelijkbaar met die langs de ringweg. Dit hangt direct samen met de sterke mobiliteitsfunctie van de Diepenring voor gemotoriseerd verkeer en de concentratie van verkeersstromen op deze plek. De beperkte ruimte, gesloten straatprofielen en hoge verkeersintensiteit versterken deze effecten. Verbetering van de luchtkwaliteit vraagt daarom om gerichte keuzes in mobiliteit, inrichting en vergroening, waarbij het terugdringen van gemotoriseerd verkeer een sleutelrol speelt.

Opgaven

- Fysieke gezondheid
- Ecologie

NO₂ conc. (µg/m³)

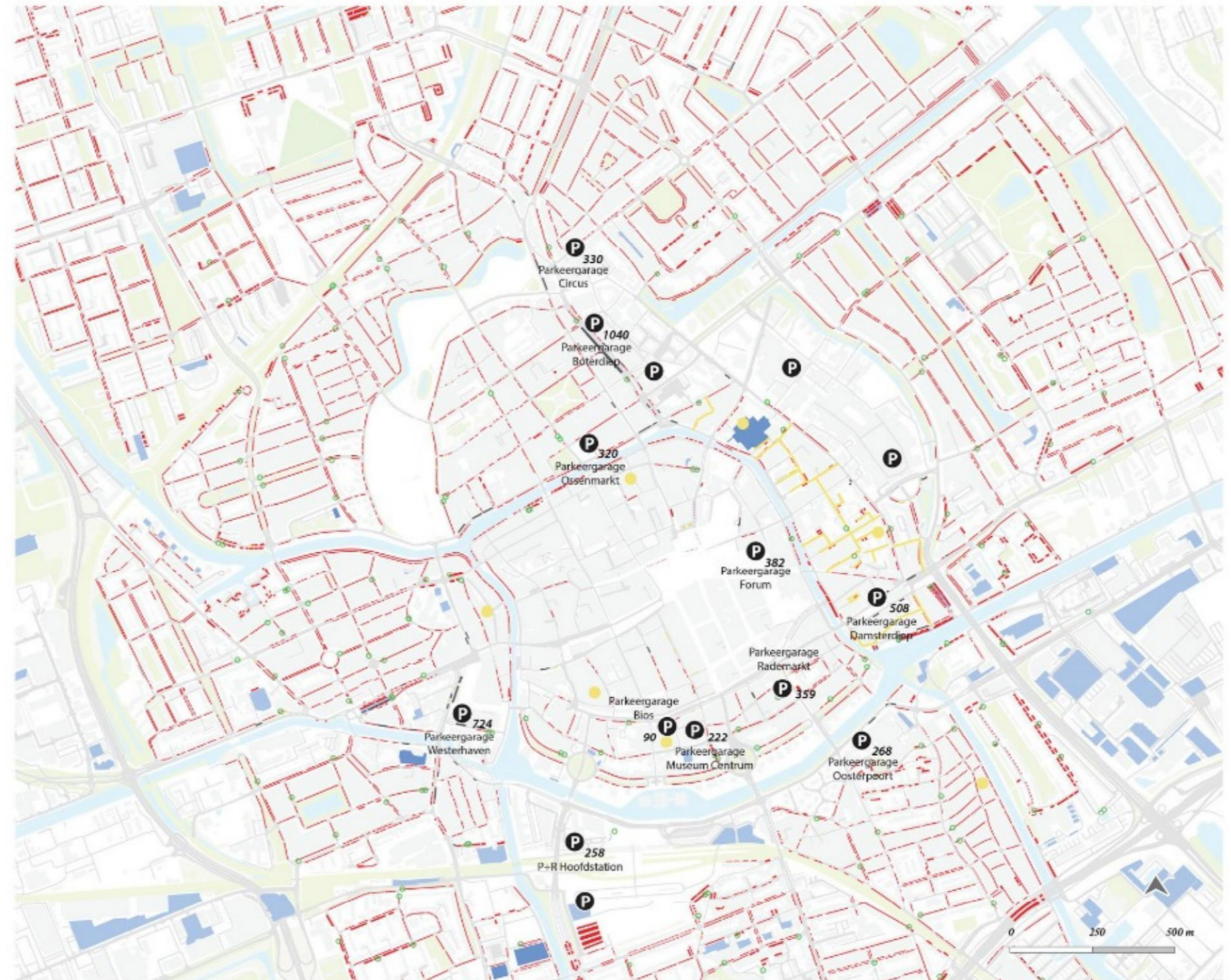
Parkeren

Autoparkeren is minder nadrukkelijk in het straatbeeld van de binnenstad aanwezig, waardoor de Diepenring steeds meer functioneert als parkeerring rondom het centrum. Grootschalige parkeervoorzieningen, zoals de Boterdiepgarage, concentreren het parkeren aan de rand van de binnenstad. Met uitzondering van o.a. de Forumgarage en particuliere garages en parkeerterreinen in de binnenstad en bewonersstallingen. Aldus beïnvloedt de positionering van parkeervoorzieningen rechtstreeks de aanwezigheid van auto verkeer in de binnenstad. Binnen dit systeem is een duidelijke hiërarchie in parkeerdoelen te onderscheiden: mindervaliden, bewoners, bezoekers van bewoners, werkenden en tot slot bezoekers van de binnenstad. Deze volgorde bepaalt de urgentie waarmee ruimte wordt toegekend. Autoparkeren legt in de huidige situatie een grote ruimteclaim op het beperkte profiel van de Diepenring en vormt daarmee één van de belangrijkste knoppen om aan te draaien om ruimte vrij te spelen voor andere ambities, zoals vergroening en verblijfskwaliteit.

Opgaven

- Autostructuur
- Parkeerdruk (is dit mogelijk in kaart te krijgen)
- Mindervaliden parkeren
- Bewonersparkeren
- Bezoekers aan bewonersparkeren
- Forenzenparkeren
- Bezoekers aan de binnenstad parkeren

 Ondergrondse parkeergarage	 Elektrisch auto parkeerplaatsen en oplaadpunten
 Parkeerterrein	 Ladden en lossen
 Betaald	 Kiss and ride
 Invalide Algemeen	 Wit Kruis
 Taxi	 Parkeerplaatsen voor bewoners
 Parkeergarages	

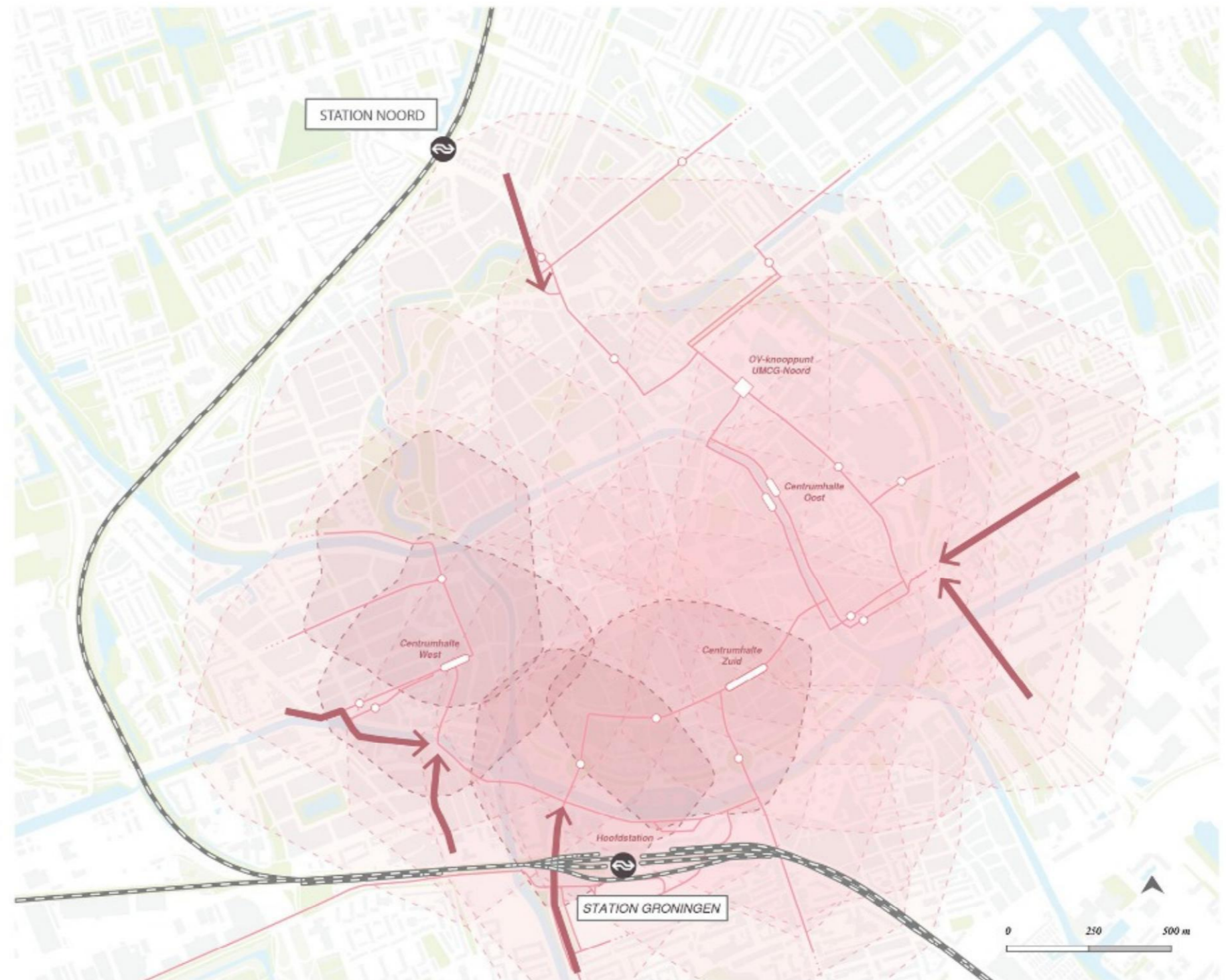
Openbaar Vervoer

Het openbaar vervoer speelt een cruciale rol in de bereikbaarheid van de Groningse binnenstad voor omliggende wijken en dorpen. Tegelijkertijd is er bewust gekozen om de binnenstad veiliger en comfortabeler te maken voor voetgangers door het busverkeer grotendeels uit het historische centrum te weren. Als gevolg hiervan zijn de belangrijkste busverbindingen verplaatst naar de rand van de binnenstad, langs de Diepenring. Deze randfunctie is echter niet overal gelijk ingevuld. Het Gedempte Zuiderdiep vormt de belangrijkste busas, met hier ook de belangrijkste centrumhalte van de binnenstad. Daarnaast kent de oostzijde van de Diepenring een busverbinding met centrumhaltes aan weerszijden van het water, en loopt het busverkeer langs het Verbindingskanaal bij het station. De noord-westzijde van de binnenstad wordt momenteel minder goed bediend door OV. Hiermee ontstaat een duidelijk dilemma: het openbaar vervoer draagt sterk bij aan de bereikbaarheid en het terugdringen van autogebruik, maar vraagt tegelijkertijd om veel ruimte binnen het smalle profiel van de Diepenring, wat spanning oplevert met andere ruimtelijke ambities.

Opgaven

- Voorzieningen Bereikbaar met ov
- Wandelroutes vanaf OV
- OV x2
- Taxi?
- Touringcars

- Spoorlijn
- OV-Route
- OV-Haltes
- Loopafstand HOV (800m)
- Loopafstand geen HOV (400 en 800m)
- Aanrijroute auto

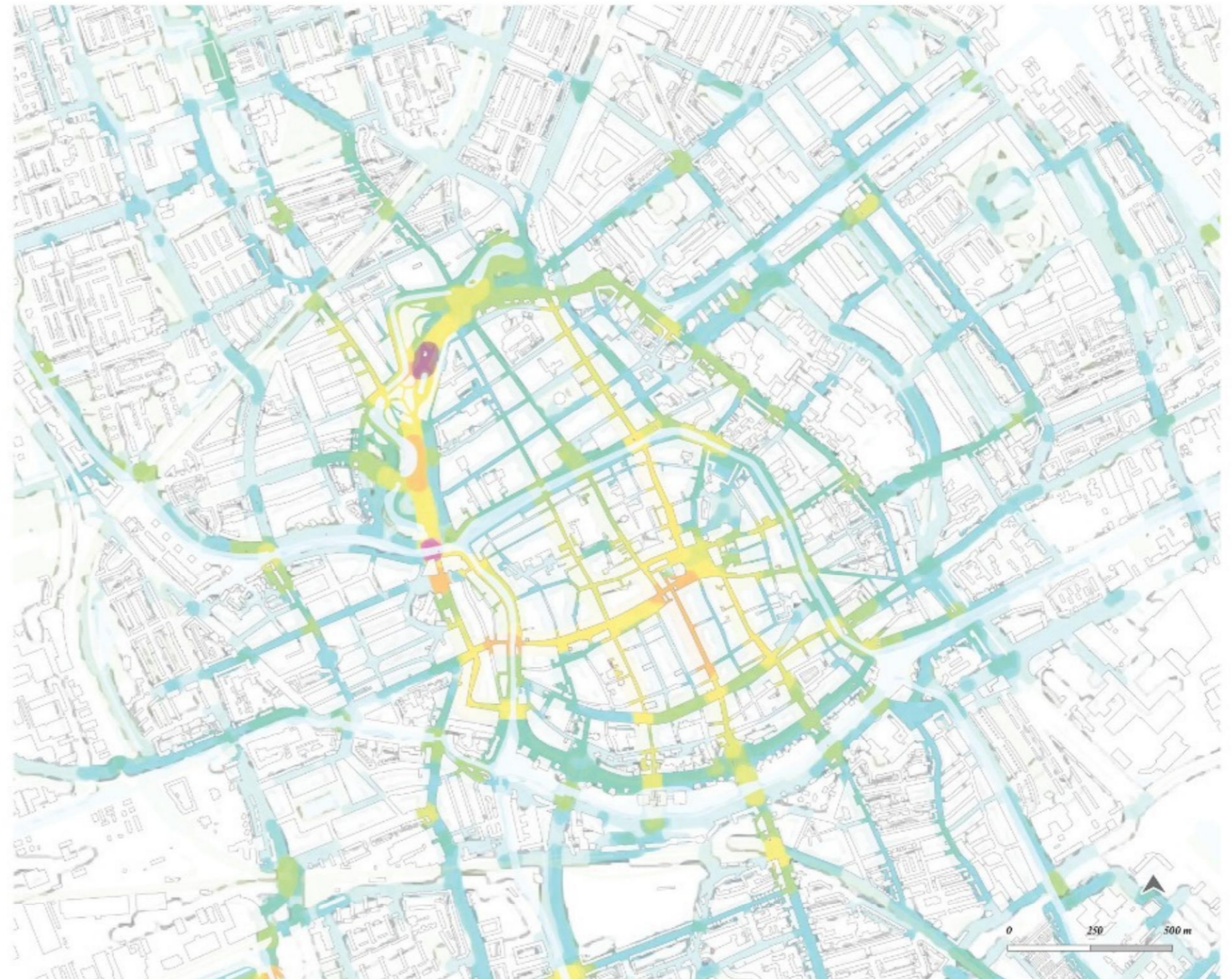
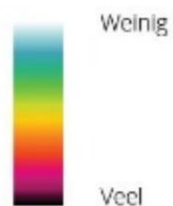
Rust en Reuring

De Diepenring dient een dynamische overgangszone te vormen waar rust en reuring elkaar afwisselen en samen bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte. Rust is essentieel om plekken te bieden met minder prikkels, waar mensen zich kunnen terugtrekken en herstellen. Voor specifieke doelgroepen, zoals ouderen, mensen met een beperking of mensen die gevoelig zijn voor prikkels, zijn rustige, overzichtelijke plekken van groot belang om zich comfortabel en veilig in de stad te kunnen bewegen.

Tegelijkertijd draagt reuring — activiteit, beweging en aanwezigheid van mensen — juist bij aan het gevoel van sociale veiligheid. Een levendige Diepenring, met gebruik verspreid over de dag en avond, zorgt voor ogen op straat en vermindert gevoelens van onveiligheid. De balans tussen rust en reuring is daarmee cruciaal: door plekken met verschillende intensiteiten te creëren kan de Diepenring zowel ruimte bieden voor ontspanning als voor levendigheid, en zo functioneren als een inclusieve en veilige stedelijke omgeving voor een breed publiek.

Opgaven

- Sociale veiligheid
- Rustplekken met minder prikkels

Groen

AMBITIES

Niveau 1: Behouden wat er is

- Beperkt oppervlakte met boomkroonbedekking
- Noorderplantsoen vormt de belangrijkste groenvoorziening rond de binnenstad

Niveau 2: Beheersen en optimaliseren

- Grotere boomkroonbedekking van de openbare ruimte
- Diversiteit in boom- en plantensoorten
- Voormalige vestingring als doorgaande groenstructuur zichtbaar maken

Niveau 3: Meegroeien en versterken

- Groene verblijfsplekken aan de Diepenring op loopafstand van de binnenstad en omliggende wijken

Niveau 4: Transformeren en vernieuwen

- De Diepenring als hoogwaardige groene verblijfsruimte
- De Diepenring sterk verbonden met de grotere groenstructuren in de stad
- 3-30-300

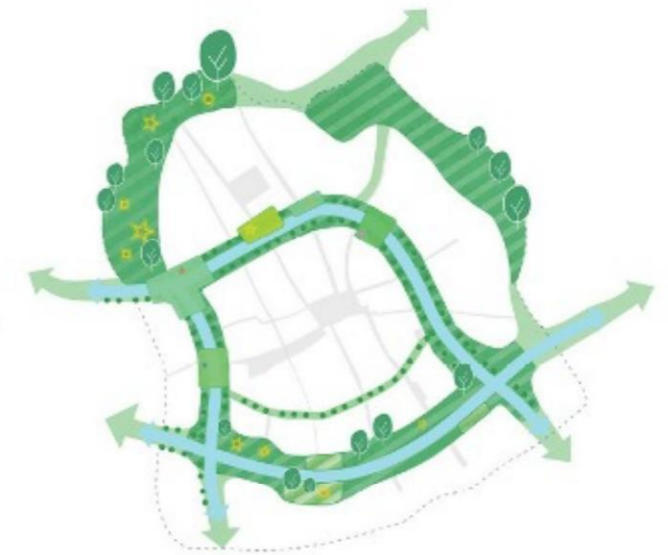
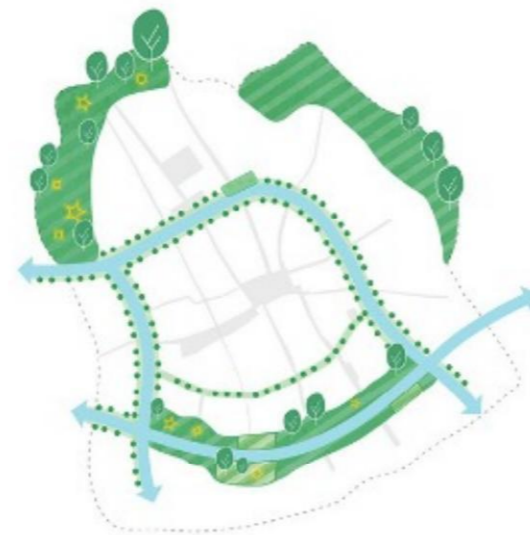
BOUWSTENEN

- Bomen terugplanten met meer diversiteit

- Doorlopende bomenstructuur rond de Diepenring
- Ubbo Emmiusringel en Petrus Campersingel als levendige groene singels
- Groeiplaatsverbetering voor bestaande bomen

- Pocketparken aan de Diepenring sterk vergroenen
- Westzijde Gedempte Zuiderdiep vergroenen
- Bomen in minder goede staat vervangen met rijke diversiteit bomen

- De Diepenring inrichten als lineair stadspark
- Koppeling tussen de Diepenring, vestingring en de groene scheggen in de stad

Parkeren

AMBITIES

Niveau 1: Behouden wat er is

- Diepenring als parkeering aan de rand van de Binnenstad
- Parkeerplaatsen op eigen terrein

Niveau 2: Beheersen en optimaliseren

- Geen bezoekers aan de binnenstad parkeren op maaiveld
- Bezoekersparkeren geconcentreerd in parkeergarages buiten de Diepenring
- Commerciële garages binnen de Diepenring omgevormd naar bewonersgarages
- Voldoende ruimte voor bewonersparkeren dat beter kan worden verdeeld
- Dubbelgebruik benutten

Niveau 3: Meegroeien en versterken

- Geen regulier parkeren op maaiveld verruimde binnenstad

Niveau 4: Transformeren en vernieuwen

- Diepenring als onderdeel van de binnenstad
- Geen bezoekersparkeren binnen de diepenring
- Geen parkeren op maaiveld
- Laden en lossen ook in de parkeerhubs

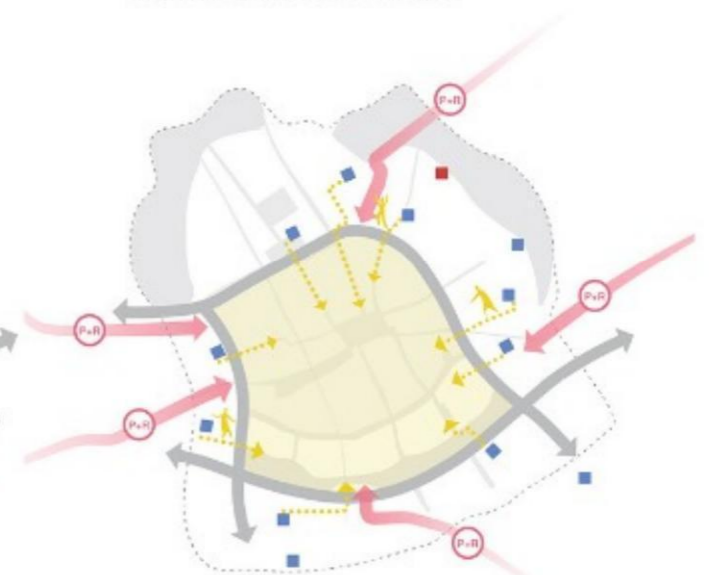
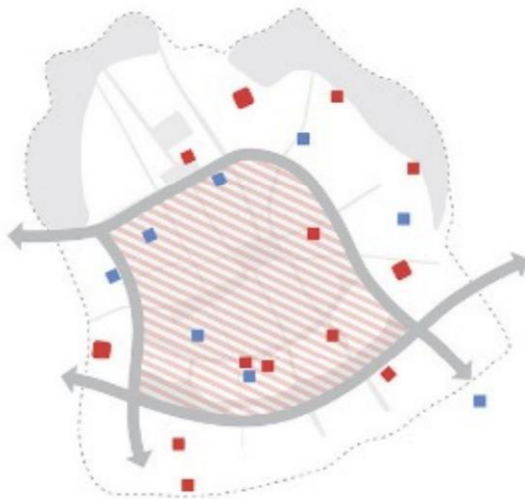
BOUWSTENEN

- Nieuwe ontwikkelingen geen nieuwe vergunningen

- Prijzen omhoog > omlaag op andere plekken
- Prettige wandelroutes vanaf parkeergarages naar binnenstad
- Maaiveld parkeren naar parkeergarages brengen

- Betaald parkeren -> vergunning parkeren
- Uitbreiden buurthubs
- Centrumgarages naar buurtstallingen
- Parkeergarages binnen de diepenring als buurthubs
- Grotere parkeergarages buiten de diepenring als centrumhubs

- P+R aan de rand van de stad
- Transformatie van parkeren op eigen terrein naar tuinen
- Geen parkeren binnen de ring, centrumhubs naar buurthubs
- P&R vanaf rand van de stad

Recreatie

AMBITIES

Niveau 1: Behouden wat er is

- Water als doorgaande recreatieve verbinding

Niveau 2: Beheersen en optimaliseren

- Versterk plekken aan het water

Niveau 3: Meegroeien en versterken

- De Diepenring als recreatief (hardloop/wandel) rondje
- Versterken relatie tussen land en water

Niveau 4: Transformeren en vernieuwen

- De Diepenring als stadspark

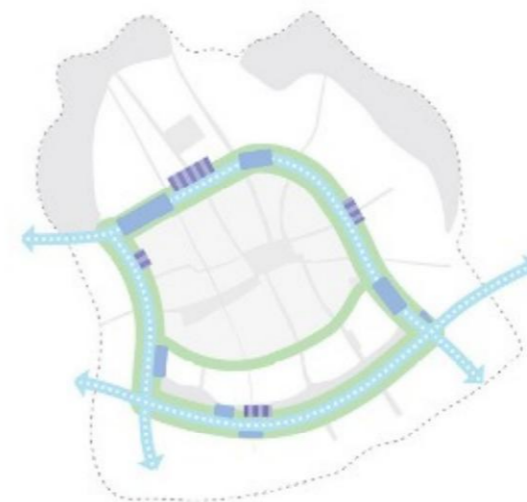
BOUWSTENEN

- Dudok aan het Diep als verblijfspot aan het water
- Staande mast route

- Verblijfspot aan het water
- Doorgaande wandelroutes aan weerszijden van het water

- Doorgaande groene comfortabele wandelroutes aan weerszijden van het water

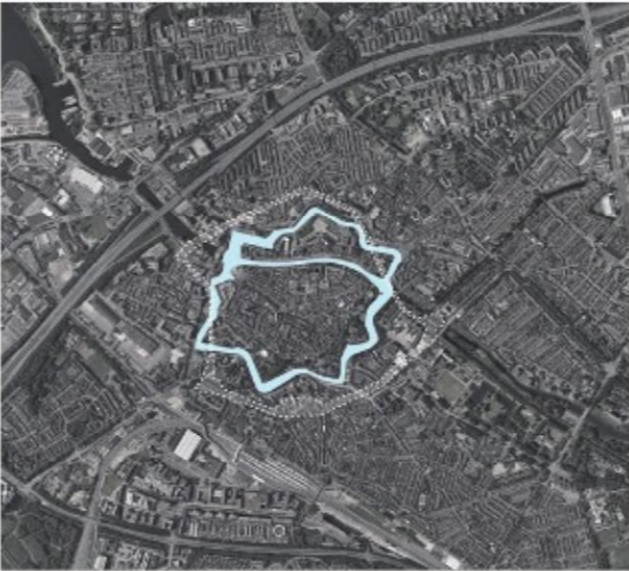
- Volledige Diepenring ingericht als lineair park
- Zwemwater

Schaalvergelijking Diepenring met andere steden

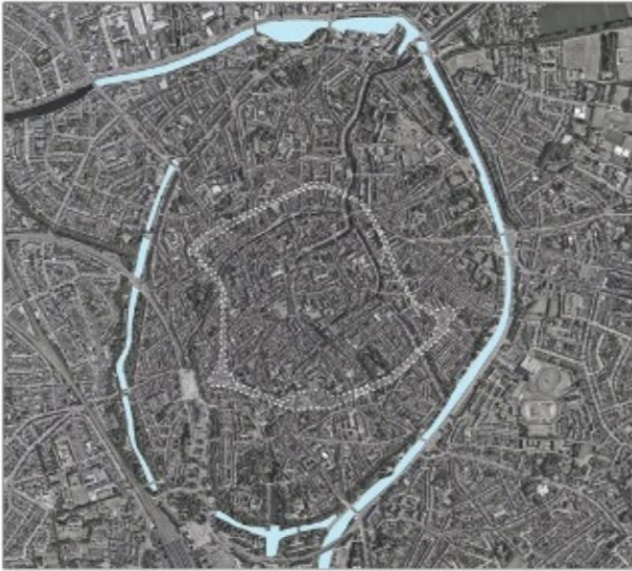
Leiden -NL

Zwolle -NL

Utrecht -NL

Brugge -BE

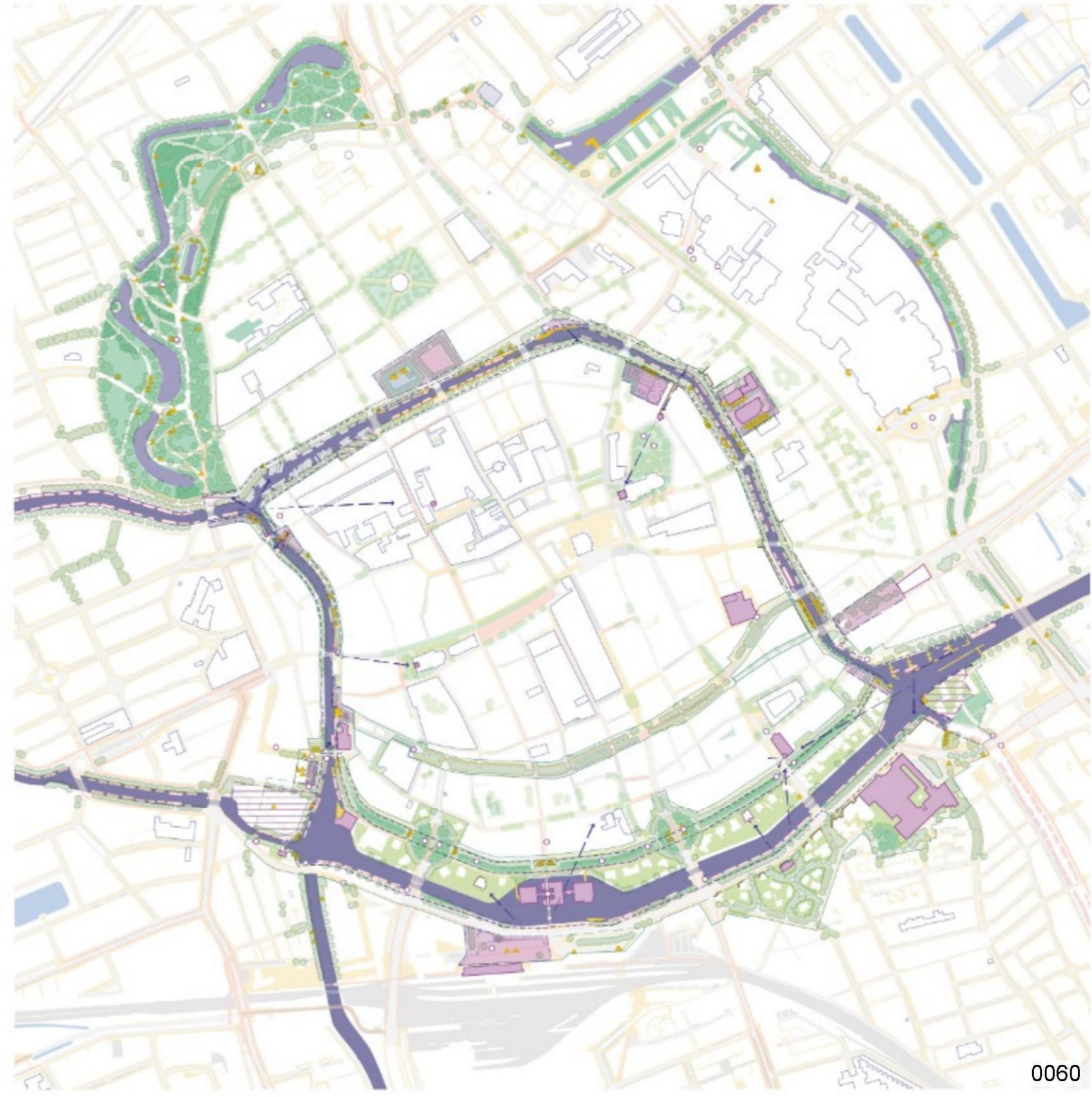
Strasbourg -FR

Lübeck -GER

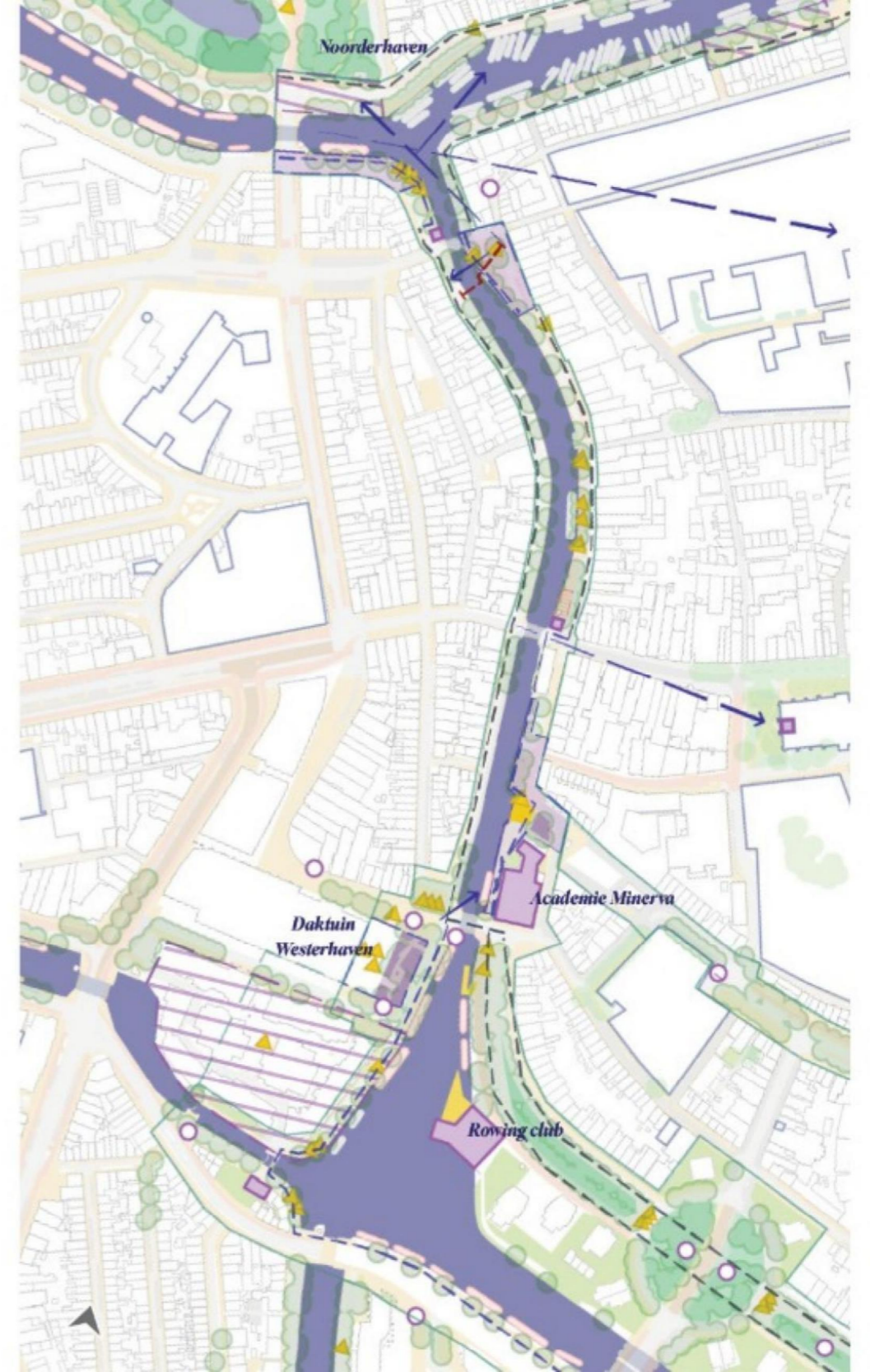
Analyse beleving

- Historische identiteit en erfgoed**
- Gebouwen en relikwieën
  - Historische structuur en gevels
  - Beschermde kademuren
  - Groene structuren
- Oriëntatiepunten en zichtlijnen**
- Ankerpunten in de openbare ruimte
  - Potentiële ankerpunten
  - Speciale gebouwen
  - Sculpturen en paviljoenen
  - Zichtlijnen en belemmerd zicht
- Relatie met water**
- Route open naar het water (van dichterbij naar verder weg)
  - Route afgesloten naar het water
  - Directe toegangspunten tot de waterkant
  - Zitmeubelen langs het water
  - Woonboten en andere boten

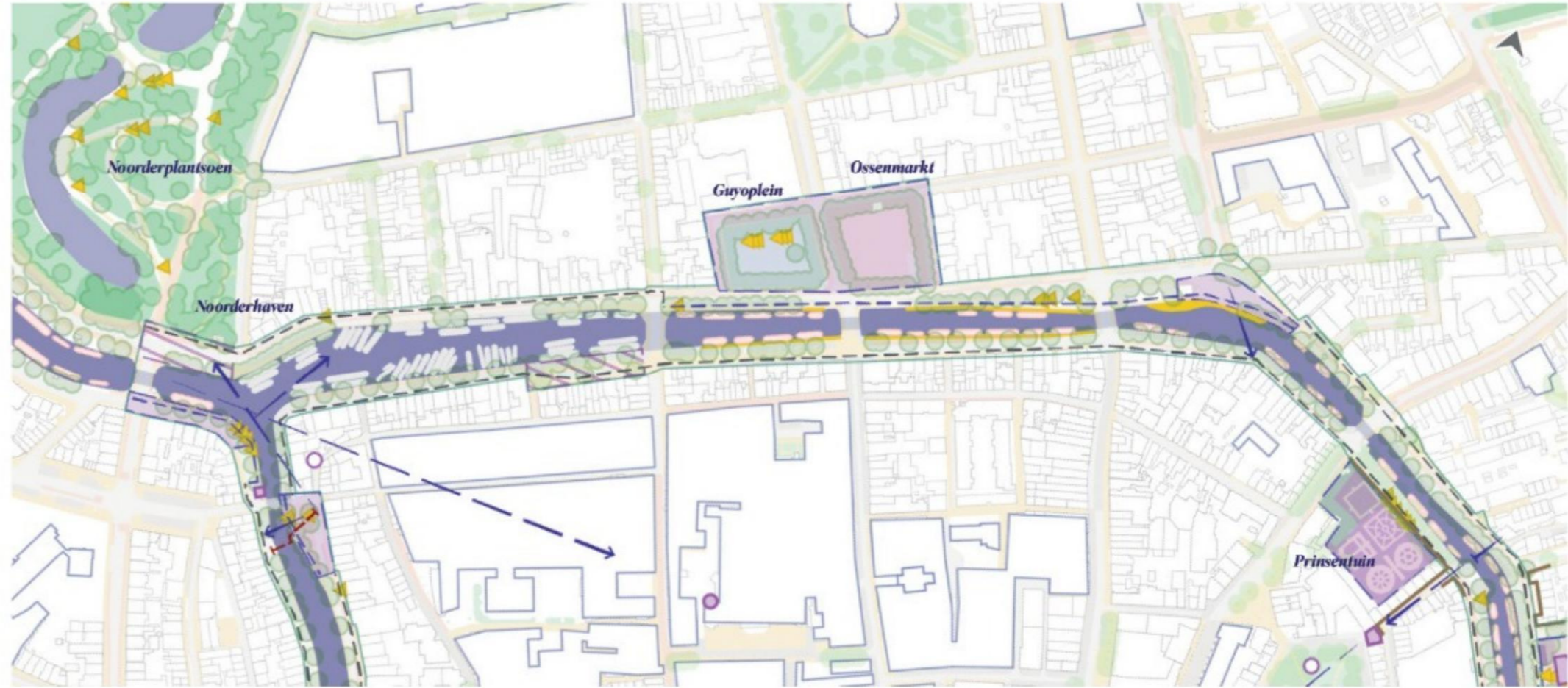
De

Schuitendiep (oostzijde)

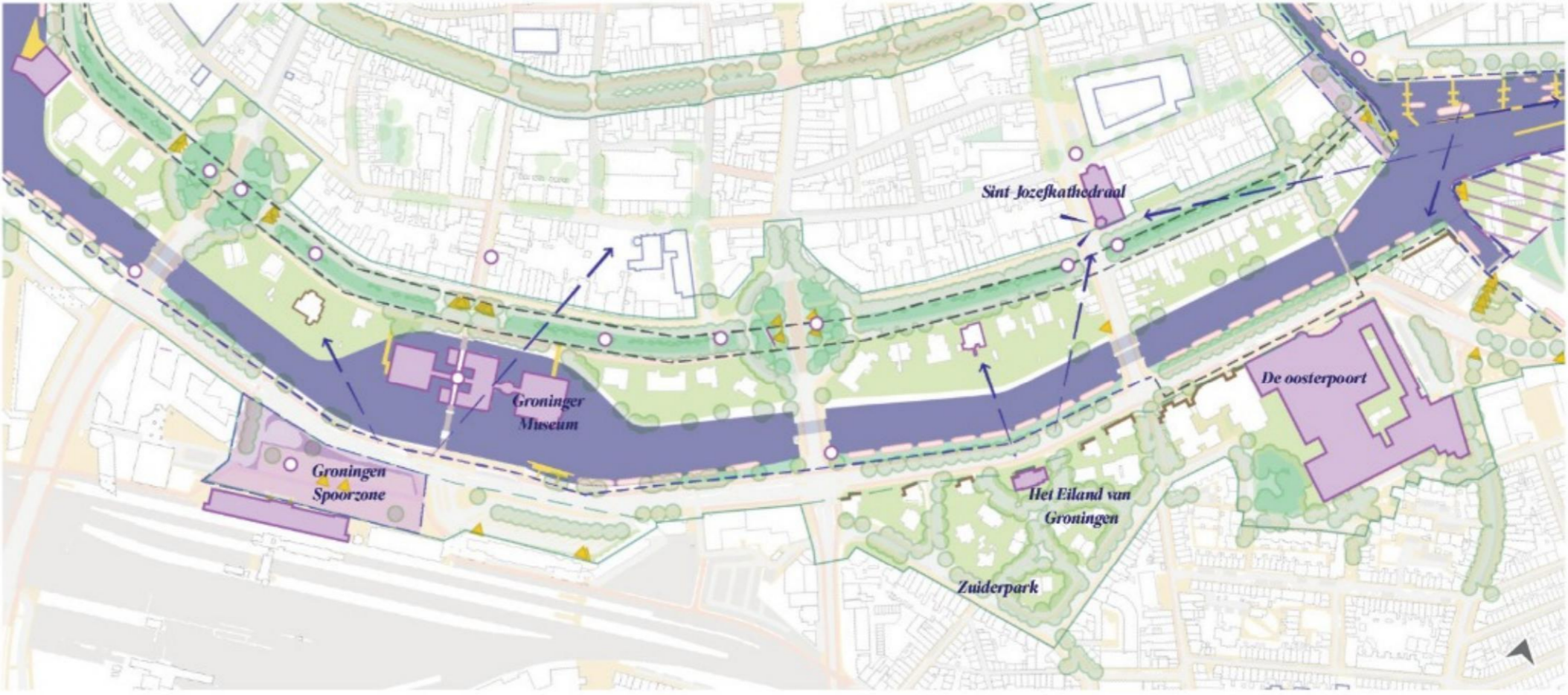
Noorderhaven en Lopende diep (noordzijde)

Zuiderdiep/Kattendiep

Verbindingskanaalzone

Vervolg

Wat was er?

+

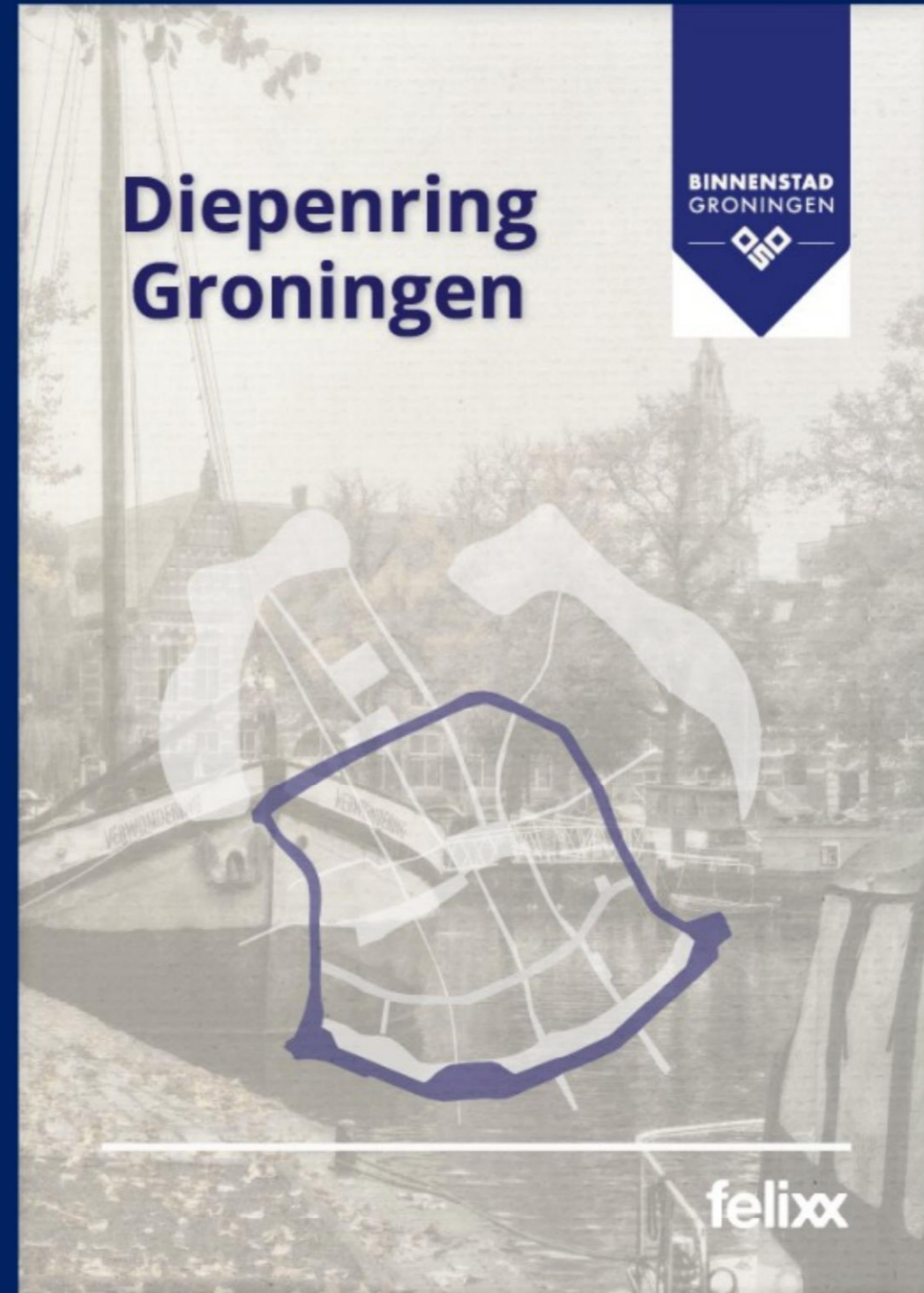
Wat is er?

+

Wat kan er?

=

Wat willen we?

Scenario's onderzoeken

Scenario 1

Scenario 2

Scenario 3

Waardenwiel

Consequenties van keuzes

Waardewiel als afwegingskader

Scenario 1

Scenario 2

Scenario 3

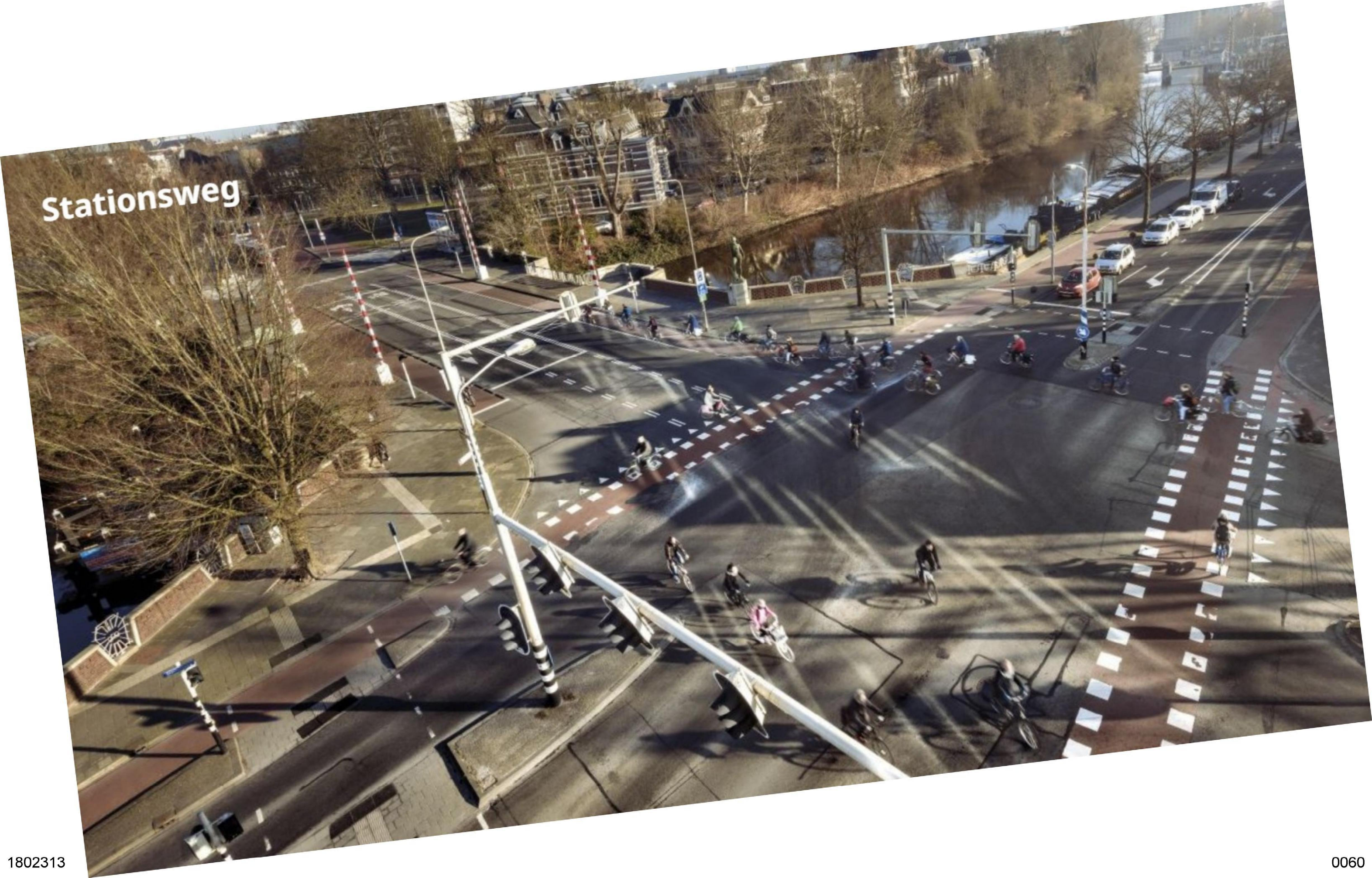
Stationsweg

Stationsweg

Stationsweg

Noorderhaven

Noorderhaven

Noorderhaven

Trompsingel

Trompsingel

GRONINGEN

ESNS

THE EUROPEAN MUSIC PLATFORM

Trompsingel

